

## ساعت ایران باستان

به کوشش: اشکان غایبی - رشت

ایران باستان تاریخ درخشان و در عین حال پیچیده‌ای دارد که بررسی و پژوهش در آن می‌تواند برای ما بسیار مفید و لذت‌بخش باشد. آیا تاکنون اندیشیده‌اید، که تقویمی داشته باشید که در آن تمامی رویدادهای ایران باستان نوشته شده باشد؟ آیا تاکنون خواسته‌اید که یک ساعت داشته باشید که هر دقیقه‌ی آن یک سال و هر ساعتش ۶۰ سال از تاریخ ایران باستان به همراه رویدادهای آن سال را نشان دهد؟ با مطالعه‌ی این مقاله شما دارای یک تقویم و یک ساعت سودمند خواهید بود. ساعتی که زمان سه و پنجاه و هشت دقیقه‌ی آن، سال ۵۵۹ پیش از مسیح را نشان می‌دهد که پس از طی کردن بیست ساعت و دو دقیقه، ۱۲۰۰ سال به پیش رفته و به‌سده‌ی هفت مسیحی یا ساعت ۲۴ می‌رسیم.

۳/۵۸ دقیقه (برابر با یکم فروردین ۵۵۹ پیش از مسیح): پادشاهی کوروش بزرگ هخامنشی.  
۴/۱۰ دقیقه (برابر با ۵۴۷ پیش از مسیح): تصرف لیدی و کشته شدن کروزوس پادشاه لیدی به‌وسیله‌ی ایرانیان.

۴/۱۸ دقیقه (برابر با ۲۲ مهر ۵۳۹ پیش از مسیح): تصرف بابل به‌وسیله‌ی کوروش بزرگ و آزادی یهودیان.

۴/۲۷ دقیقه (برابر با ۱۳ اسفند ۵۳۰ پیش از مسیح): کشته شدن کوروش بزرگ در نبرد با ماساگت‌ها در کنار رود سیر دریا (سیحون) و پادشاهی کمبوجیه.

۴/۳۲ دقیقه (برابر با ۵۲۵ پیش از مسیح): فتح مصر به‌وسیله‌ی کمبوجیه پادشاه ایران.

۴/۳۵ دقیقه (برابر با ۱۰ مهر ۵۲۲ پیش از مسیح): پادشاهی داریوش بزرگ.

۴/۳۸ دقیقه (برابر با ۵۱۹ پیش از مسیح): پیروزی داریوش بزرگ بر اسکونکا شاه اسکیت‌ها.

۵/۷ دقیقه (برابر با ۴۹۰ پیش از مسیح): پیروزی ایران بر یونان در نبرد ماراتون.

۵/۱۱ دقیقه (برابر با ۴۸۶ پیش از مسیح): درگذشت داریوش بزرگ و پادشاهی خشایارشا.

۵/۳۲ دقیقه (برابر با ۴۶۵ پیش از مسیح): کشته شدن خشایارشا و ولیعهد او داریوش و پادشاهی اردشیر یکم.

۵/۴۸ دقیقه (برابر با ۲ آبان ۴۴۹ پیش از مسیح): پیمان کالیاس میان ایران و یونان و

حاکمیت ایران بر قبرس.

۶/۳۶ دقیقه (برابر با ۱۳ شهریور ۴۰ پیش از مسیح): نبرد کوناکسا و پیروزی اردشیر دوم بر برادرش کوروش کوچک.

۷/۴۱ دقیقه (برابر با ۳۲۶ پیش از مسیح): پادشاهی داریوش سوم.

۷/۴۷ دقیقه (برابر با ۳۳۰ پیش از مسیح): درگیری آریوبازن با اسکندر مقدونی - پایان پادشاهی هخامنشیان.

۷/۴۷ دقیقه (برابر با ۳۳۰ تا ۲۴۷ پیش از مسیح): حاکمیت مقدونیان بر ایران.

۹/۱۰ دقیقه (برابر با ۲۵ فروردین ۲۴۷ پیش از مسیح): آغاز پادشاهی اشکانیان و همچنین استفاده از تقویم اشکانی (پارتی).

۱۲/۷ دقیقه (برابر با ۷ تیرماه ۷۰ پیش از مسیح): پادشاهی فرهاد سوم اشکانی.

۱۲/۲۲ دقیقه (برابر با ۱۸ شهریورماه ۵۲ پیش از مسیح): برکناری مهرداد سوم اشکانی از پادشاهی بهوسیلهٔ مجلس مهستان.

۱۲/۲۵ دقیقه (برابر با ۷ اردیبهشت ۵۳ پیش از مسیح): جنگ کارهه میان ایران و روم و شکست کراسوس از سورن سردار ایرانی.

۱۳/۱۷ دقیقه (برابر با ۲۲ شهریور ۲ پیش از مسیح): پادشاهی فرهاد پنجم اشکانی.

۱۳/۲۴ دقیقه (برابر با ۶ مسیحی): درگذشت اردسوم و پادشاهی وانان یکم.

۱۳/۳۰ دقیقه (برابر با ۱۲ مسیحی): پادشاهی اردون دوم بهوسیلهٔ اشرف پارت.

۱۴/۹ دقیقه (برابر با ۱۵ فروردین یا ۲۲ اردیبهشت ۵۱ مسیحی): پادشاهی بلاش یکم بهوسیلهٔ مجلس مهستان و استعفای وانان دوم.

۱۴/۱۸ دقیقه (برابر با ۲۸ اردیبهشت ۶۰ مسیحی): گردآوری اوستا بهوسیلهٔ بلاش یکم اشکانی.

۱۴/۳۵ دقیقه (برابر با ۸ امرداد ماه ۷۷ مسیحی): درگذشت بلاش یکم اشکانی.

۱۷/۲ دقیقه (برابر با ۸ اردیبهشت ۲۲۴ مسیحی): پیروزی اردشیر یکم ساسانی بر اردون چهارم اشکانی.

۱۷/۴ دقیقه (برابر با ۲ خرداد ۲۳۶ مسیحی): ضرب سکهٔ شعله‌ی جاویدان بهوسیلهٔ اردشیر بابکان.

۱۷/۲۱ دقیقه (برابر با ۲۰ فروردین ۲۴۳ مسیحی): پادشاهی شاپور یکم ساسانی - مانی شاپور یکم را به پذیرش آبین خود دعوت کرد.

۱۷/۳۸ دقیقه (برابر با ۱۳ شهریور ۲۶۰ مسیحی): پیروزی شاپور یکم ساسانی بر والرین

امپراتور روم.

۱۷/۴۸ دقیقه (برابر با ۹ بهمن ۲۷۰ مسیحی): درگذشت شاپور یکم ساسانی.

۱۷/۵۴ دقیقه (برابر با ۷ اسفند ۲۷۶ مسیحی): درگذشت مانی.

۱۸/۱۸ دقیقه (برابر با ۲۵ اسفند ۳۰۰ مسیحی): تالیف کتاب کارنامه‌ی اردشیر بابکان.

۱۸/۱۹ دقیقه (برابر با ۷ اردیبهشت ۳۰۱ مسیحی): درگذشت نرسی و پادشاهی هرمز دوم.

۱۸/۲۷ دقیقه (برابر با ۲۸ دی ۳۰۹ مسیحی): پادشاهی شاپور دوم ساسانی.

۱۹/۱۷ دقیقه (برابر با ۱ اردیبهشت ماه ۳۵۹ مسیحی): پیروزی شاپور دوم ساسانی بر رومیان.

۱۹/۴۰ دقیقه (برابر با ۱۹ امرداد ۳۸۲ مسیحی): پادشاهی شاپور دوم ساسانی.

۱۹/۴۶ دقیقه (برابر با ۱۵ شهریور ۳۸۸ مسیحی): درگذشت شاپور سوم و پادشاهی بهرام چهارم.

۲۰/۴ دقیقه (برابر با ۲۱ مهر ۴۰۶ مسیحی): ابداع خط ارمنی به وسیله‌ی مسروب ماشتوتس.

۲۰/۱۹ دقیقه (برابر با ۴۲۱ مسیحی): درگذشت یزدگرد یکم ساسانی.

۲۱/۲۶ دقیقه (برابر با ۳۰ آبان ۴۸۸ مسیحی): تبلیغ آیین مزدکی به وسیله‌ی مزدک.

۲۲/۹ دقیقه (برابر با ۲۲ شهریور ۵۳۱ مسیحی): پادشاهی انشیروان ساسانی.

۲۲/۵۷ دقیقه (برابر با ۲۵ آبان ۵۷۹ مسیحی): درگذشت خسرو انشیروان ساسانی.

۲۳/۸ دقیقه (برابر با ۲۳ دی ۵۹۰ مسیحی): درگذشت هرمزد چهارم ساسانی و پادشاهی خسرو پرویز.

۲۳/۴۶ دقیقه (برابر با ۶۲۸ مسیحی): درگذشت خسرو پرویز و پادشاهی قباد روم.

۲۳/۴۷ دقیقه (برابر با ۶۲۹ مسیحی): کشته شدن اردشیر سوم به وسیله‌ی شهر براز.

۲۳/۴۸ دقیقه (برابر با ۳۰ اردیبهشت ۶۳۱ مسیحی): پادشاهی پوراندخت ساسانی.

۲۳/۵۱ دقیقه (برابر با ۶۳۳ مسیحی): پادشاهی یزدگرد سوم ساسانی.

۲۳/۵۴ دقیقه (برابر با ۶۳۶ مسیحی): نبرد قادسیه میان ایرانیان و مسلمانان و کشته شدن رستم فرخزاد.

(برابر با ۶۴۲ مسیحی) ۲۴/۰۰